

**ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ
ІМЕНІ М. М. АМОСОВА НАМН УКРАЇНИ»
НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ВІДДІЛ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ
ІМЕНІ М.М.АМОСОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ДУ «НІССХ імені
М.М. Амосова НАМН України»
В. В. Лазоришинець
«16» липеня 2022 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ХІРУРГІЯ»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, первинна спеціалізація

Спеціальність: Хірургія

Розглянуто та схвалено
Вченою радою
протокол № 10 від 15 липня 2022 р.

Освітньо-професійну програму введено в дію
з 01 серпня 2022 р.

Київ - 2022

Освітньо-професійну програму складено на основі Примірної програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Хірургія» (Наказ МОЗ № 1219 від 14.07.2022 року).

Розробники:

Панічкін Юрій Володимирович, головний науковий співробітник відділу рентгенхірургічних методів діагностики і лікування захворювань серця і судин, доктор мед. наук, професор.

Крикунов Олексій Антонович, завідувач відділу хірургічного лікування інфекційного ендокардиту, доктор медичних наук, професор.

Мазур Андрій Петрович, завідувач відділу анестезіології, реанімації та екстракорпоральних методів лікування, доктор медичних наук, старший науковий співробітник.

Захарова Валентина Петрівна, завідувачка відділу патології з патологічною анатомією, доктор мед. наук, старший науковий співробітник.

Гогаєва Олена Казбеківна, провідний науковий співробітник відділу хірургічного лікування ішемічної хвороби серця, доктор медичних наук, старший науковий співробітник

Кравченко Віталій Іванович, завідувач відділу хірургічного лікування патології аорти, кандидат медичних наук.

Купчинський Олександр Володимирович, кандидат медичних наук, старший науковий дослідник відділення хірургічного лікування патології серця з поліорганною недостатністю.

Волкова Наталія Іванівна, завідувачка поліклінічним відділенням, кандидат медичних наук.

Освітньо-професійна програма «Хірургія» розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України» від 15.07.2022 р., протокол №10).

ВСТУП

Програма підготовки в інтернатурі з хірургії - єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом, який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма базується на сучасних наукових результатах і засадах доказової медицини у сфері хірургії. Програма забезпечує набуття та вдосконалення високого рівня знань та професійних навичок з питань діагностики та лікування основних хірургічних захворювань, оволодіння і засвоєння основних хірургічних навичок та етапів операційних втручань. Узгоджена з аналогічними програмами країн Європи і США. Орієнтує на подальший розвиток, у рамках якого можлива подальша професійна та наукова кар'єра (теоретична та прикладна). Передбачає стажування і проходження практики у хірургічних центрах за кордоном. Орієнтована на застосування спеціальних інформаційних технологій (передачу медичної інформації, застосування експертних систем і баз даних) з метою оптимізації і підвищення ефективності діагностичного і лікувального процесу. Формує фахівців з новим клінічним мисленням, стратегічним стилем, здатних генерувати інноваційні технології, викладати, проводити дослідження у сфері надання хірургічної допомоги.

Інтернатура є обов'язковою формою первинної спеціалізації осіб за лікарськими спеціальностями для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста з метою присвоєння звання "лікар-спеціаліст".

Програма підготовки в інтернатурі з хірургії триває три роки та складається з двох частин: освітньої та практичної.

Підготовка лікарів-інтернів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі програми підготовки в інтернатурі, та навчальних планів, затверджених Вченою радою закладу вищої освіти.

За період підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни повинні оволодіти компетенціями, знаннями та навичками, які визначені індивідуальним навчальним планом та програмою підготовки в інтернатурі.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до наказу МОЗ України № 1088 від 10.12.2010р. «Про удосконалення післядипломної освіти лікарів», Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII (2014), Наказу МОН України від 28.02.2014 №174 «Про введення в дію Дорожньої карти розвитку української освіти» з метою поліпшення якості навчання в інтернатурі проведено перегляд Типового навчального плану та програми спеціалізації (інтернатури) випускників вищих навчальних закладів за спеціальністю "Хірургія"

Відповідно до наказів МОЗ України від 23.02.2005 р. № 81 «Про затвердження переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів» та №621 від 25.11.2005 р. «Про внесення змін до наказу МОЗ України №81», трирічна спеціалізація (інтернатура) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності. Після закінчення інтернатури її випускникам присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста з фаху.

Навчальний план і програма інтернатури (спеціалізації) випускників вищих медичних навчальних закладів за спеціальністю "Хірургія" є нормативним документом, що визначає зміст та форму навчання, встановлює вимоги щодо обсягу та рівня професійної підготовки спеціалістів.

Інтернатура проводиться у формі освітньо-практичного навчання в науково-навчальних відділах медичних навчальних закладів і закладів післядипломної освіти та стажування в базових установах охорони здоров'я. Підготовка лікарів-хірургів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі навчального плану і програми інтернатури.

Навчання в інтернатурі починається з 1 серпня. Випускники, які з поважних причин не можуть своєчасно приступити до навчання в інтернатурі, зобов'язані до 15 серпня повідомити про це відповідні структури Міністерства охорони здоров'я України. Якщо випускник без поважних причин не приступив до навчання в інтернатурі до 1 вересня, то він не допускається до проходження інтернатури. У цьому випадку він, за поданням управління охорони здоров'я обласної держадміністрації, може бути зарахований до інтернатури з початку наступного навчального року з дозволу МОЗ України. При наявності дозволу МОЗ України заняття проводяться за індивідуальним планом.

Основною метою інтернатури з хірургії є вдосконалення професійних навичок з питань діагностики та лікування основних хірургічних захворювань, оволодіння і засвоєння хірургічних навичок та етапів операцій випускниками вищих навчальних закладів, підготовлених за програмою лікаря загальної практики і відображених в освітньо-кваліфікаційній характеристиці лікаря-спеціаліста-хірурга.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Хірургія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначається в діапазоні від «А» до «С»: А: Має знання, описує. В: Асистує. С: Виконує під наглядом.
Обсяг програми	Тривалість підготовки в інтернатурі: 33 місяці (5148 годин) (171,6 кредитів ECTS). Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 9 місяців (1404 години, 46,8 кредити ECTS), три місяці щорічно (15,6 кредитів ECTS на рік). Практична частина: (бази стажування) 24 місяці (3744 год., 124,8 кредити ECTS.)

Загальні компетентності (ЗК):	ЗК 1. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою. ЗК 2. Здатність навчатися та самонавчатися. ЗК 3. Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою ЗК 4. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК 5. Здатність діяти на підставі етичних суджень. ЗК 6. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. ЗК 7. Здатність застосовувати знання на практиці. ЗК 8. Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність. ЗК 9. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей. ЗК 10. Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності. ЗК 11. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 12. Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.
Професійні компетентності (ПК):	ПК 1. Знати організацію планової та невідкладної допомоги населенню країни (загальні питання), організацію роботи в хірургічному відділенні і в кабінеті поліклініки, перев'язочній, операційній; ПК 2. Знати організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями; ПК 3. Знати основні питання клінічної анатомії; ПК 4. Знати нормальну фізіологію систем організму, етіологію та патогенез хірургічних захворювань; ПК 5. Орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекції; ПК 6. Інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки; ПК 7. Знати питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень; ПК 8. Знати основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії), основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії ПК 9. Знати клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, терапевтичною) патологією; ПК 10. Знати основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу та інших параклінічних методів; ПК 11. Знати основи дієтології; ПК 12. Знати питання специфічних хірургічних інфекцій (правець, сказ тощо); ПК 13. Знати основи післяопераційної реабілітації та Положення про тимчасову та стійку втрату працездатності. ПК 14. Вміти провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого; ПК 15. Визначити необхідний обсяг лабораторних, Рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, прокоментувати їх результати; ПК 16. Вміти чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг

	реанімаційних заходів; ПК 17. Вміти надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова коніотомія/трахеостомія, зупинка зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунку при отруєннях та інші маніпуляції); ПК 18. Визначити показання для госпіталізації за профілем та організувати її; ПК 19. Провести диференційну діагностику захворювання у дорослих та дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів; ПК 20. Вміти обґрунтувати тактику консервативного та операційного лікування хворих з хірургічними захворюваннями; ПК 21. Вміти обґрунтувати показання до проведення операції з урахуванням стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболення; ПК 22. Вміти визначити групову і реуз-приналежність крові, проводити проби на індивідуальну сумісність, переливати компоненти крові та кровозамінні розчини, діагностувати гемотрансфузійні ускладнення та застосовувати заходи боротьби з ними; ПК 23. Вміти застосовувати принципи післяопераційного лікування хворих; ПК 24. Вміти своєчасно діагностувати і лікувати післяопераційні ускладнення
Програмні результати навчання (ПРН):	ПРН 1. Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу; ПРН 2. Здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності «Хірургія»; ПРН 3. Здатність виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром патологічного стану чи захворювання; шляхом співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про опорно-рухову, серцево-судинну, імунну, дихальну, травну, покривну, видільну, ендокринну, нервову, сенсорну та репродуктивну системи, їх складові, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання; ПРН 4. Здатність використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження пацієнта, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, здійснювати диференціальну діагностику захворювань для тематичних напрямків зі спеціальності «Хірургія»; ПРН 5. Здатність на підставі даних про зміни певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню здійснювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо: профілактики; первинної профілактики; пропаганди

	здорового способу життя; ПРН 6. Здатність в умовах лікувальної установи, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану пацієнта, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, формувати диспансерні групи хворих; сформувати групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду.
--	---

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 33 місяці (5148 годин).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) 9 місяців (1404 години), три місяці щорічно.

Практична частина: (бази стажування) 24 місяці (3744 год.)

Рік навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
Другий	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	Б	Б	Б	В
Третій	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Примітка:

Б – (практична частина інтернатури) проводиться на базі стажування лікарів,

К – (освітня частина інтернатури) проводиться в закладі вищої освіти,

В – відпустка.

ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Освітня частина

підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів за спеціальністю «Хірургія»

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		Лекції	Практика	Семінари	Разом
Обов'язкові компоненти					
Цикли дисциплін професійної підготовки					
ОК 1	Організація хірургічної служби населенню	2	4	4	10
ОК 2	Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в хірургії	6	10	10	26
ОК 3	Абдомінальна хірургія	30	474	118	622
ОК 4	Проктологія	6	36	30	72
ОК 5	Хірургічні захворювання ендокринних органів	4	16	16	36
ОК 6	Хірургічні захворювання судин	12	24	18	54
ОК 7	Гнійні хірургічні захворювання	4	14	18	36
ОК 8	Амбулаторна хірургія	4	14	8	26
Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки					
ОК 9	Торакальна хірургія	8	36	24	68
ОК 10	Трансплантологія	4	16	16	36
ОК 11	Опіки та відмороження	6	30	32	68
ОК 12	Хірургія серця та магістральних судин	4	16	20	40
ОК 13	Невідкладна гінекологія	2	6	6	14
ОК 14	Невідкладна урологія	2	6	6	14
ОК 15	Дитяча хірургія	2	6	8	16
ОК 16	Онкологія	6	30	30	66
ОК 17	Травматологія та ортопедія	2	6	6	14
ОК 18	Загальна патологія	2	6	6	14
ОК 19	Нейрохірургія	2	6	8	16
Разом		106	756	388	1250
Додаткові компоненти					
Цикли дисциплін загальної підготовки					
ДК 20	Медицина невідкладних станів	6	26	30	62
ДК 21	Військово-медична підготовка	8		4	12
ДК 22	Військово-спеціальна підготовка	8		4	12
ДК 23	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	4	2		6
ДК 24	СНІД і вірусні гепатити	4	0		6
ДК 25	Особливо небезпечні інфекції	4	2		6
ДК 26	Туберкульоз	4	2	4	10
ДК 27	Клінічна імунологія	4	2	4	10
ДК 28	Імунопрофілактика	4	2		6
ДК 29	Протидія насильства в сім'ї	6		2	8
Разом		54	36	46	136
	Базовий та річний підсумковий контроль знань			12	12
	Державна атестація включаючи і комп'ютерний контроль			6	6

Загалом	160	792	452	1404
----------------	------------	------------	------------	-------------

**Практична частина
підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів на базах
стажування за спеціальністю «Хірургія»**

Тривалість 24 місяці – 3744 годин.

№	Назва навчальної програми	Назва відділення (установи)	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг (год./тижд.)	Кількість годин		
					1 рік	2 рік	3 рік
1	Гнійна хірургія	Відділення гнійної хірургії	6,5	195 (5 тижд.)	195		
2	Ендокринна хірургія	Відділення ендокринної хірургії	5,2	78 (2 тижд.)			78
3	Опікова травма	Опікове відділення	5,2	78 (2 тижд.)	78		
4	Амбулаторна хірургія	Хірургічний кабінет поліклініки	5,2	156 (4 тижд.)	156		
5	Травматологія	Травмпункт	2,6	78 (2 тижд.)	78		
6	Невідкладна гінекологія	Відділення невідкладної гінекології	2,6	78 (2 тижд.)	78		
7	Невідкладна урологія	Урологічне відділення	2,6	78 (2 тижд.)		78	
8	Онкологія	Онкодиспансер	5,2	156 (4 тижд.)	156		
9	Дитяча хірургія	Дитяче хірургічне відділення	5,2	183 (5 тижд.)	183		
10	Планова абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає планову хірургічну допомогу	30,4	912 (23 тижд.)	234	312	366
11	Торакальна хірургія	Торакальне відділення	5,2	156 (4 тижд.)		156	
12	Проктологія	Проктологічне відділення	5,2	156 (4 тижд.)		156	
13	Серцево-судинна хірургія	Відділення серцево-судинної хірургії	5,2	312 (8 тижд.)	78	183	51
14	Невідкладна абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає невідкладну хірургічну допомогу	36,4	1092 (28 тижд.)		351	741
15	Підсумковий контроль		1,2	36	12	12	12
16	Разом		124,8	3744 (96 тижд.)	1248	1248	1248

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для лікарів-інтернів першого року навчання

Навчання (освітня частина) - 3 місяці (вересень – листопад) - 468 годин.

Навчання на базі стажування (практична частина) - 8 місяців (серпень, грудень - червень) – 1248 годин.

Освітня частина

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		Лекції	Практика	Семінари	Разом
Обов'язкові компоненти					
Цикли дисциплін професійної підготовки					
ОК1	Організація хірургічної служби населенню	2	4	4	10
ОК2	Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія в хірургії	6	10	10	26
ОК3	Абдомінальна хірургія	10	20	30	72
ОК7	Гнійні хірургічні захворювання	4	14	18	36
ОК8	Амбулаторна хірургія	4	14	8	34
Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки					
ПП11	Опіки та відмороження	6	20	18	44
ПП12	Хірургія серця та магістральних судин	4	10	10	24
ПП13	Невідкладна гінекологія	2	6	6	14
ПП15	Дитяча хірургія	2	6	8	16
ПП16	Онкологія	6	30	30	66
ПП17	Травматологія та ортопедія	2	6	6	14
ПП18	Загальна патологія	2	6	6	14
ПП19	Нейрохірургія	2	6	8	16
Додаткові компоненти					
Цикли дисциплін загальної підготовки					
ЗП1	Медицина невідкладних станів	6	26	30	62
ЗП2	Військово-медична підготовка	8	-	4	10
ЗП3	Військово-спеціальна підготовка	8	-	4	12
ЗП4	Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	4	2	-	6
ЗП8	Клінічна імунологія	4	-	2	6
Разом		82	182	200	464
	Базовий та річний підсумковий контроль знань			4	4
Загалом		82	182	204	468

Практична частина

№	Назва навчальної програми	Назва відділення (установи)	Загальний обсяг (год./тижд.)	Кількість годин
1	Гнійна хірургія	Відділення гнійної хірургії	195 (5 тижд.)	195
3	Опікова травма	Опікове відділення	78 (2 тижд.)	78
4	Амбулаторна хірургія	Хірургічний кабінет поліклініки	156 (4 тижд.)	156
5	Травматологія	Травмпункт	78 (2 тижд.)	78
6	Невідкладна гінекологія	Відділення невідкладної гінекології	78 (2 тижд.)	78
8	Онкологія	Онкодиспансер	156 (4 тижд.)	156
9	Дитяча хірургія	Дитяче хірургічне відділення	183 (5 тижд.)	183
10	Планова абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає планову хірургічну допомогу	912 (23 тижд.)	234
13	Серцево-судинна хірургія	Відділення серцево-судинної хірургії	312 (8 тижд.)	78
15	Підсумковий контроль		36	12
16	Разом		3744 (96 тижд.)	1248

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для лікарів-інтернів другого року навчання.

Навчання (освітня частина) - 3 місяці (вересень – листопад) - 468 годин.

Навчання на базі стажування (практична частина) - 8 місяців (серпень, грудень - червень) – 1248 годин.

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		Лекції	Практика	Семінари	Разом
Обов'язкові компоненти					
Цикли дисциплін професійної підготовки					
ОК3	Абдомінальна хірургія	10	194	66	270
ОК4	Проктологія	6	36	30	72
Суміжні цикли дисциплін професійної підготовки					
ПП9	Торакальна хірургія	8	36	24	68
ПП14	Невідкладна урологія	2	6	6	14
ПП19	Нейрохірургія	2	6	8	16
Разом		24	314	126	464
Додаткові компоненти					
Цикл дисциплін загальної підготовки					
ДК5.	СНІД і вірусні гепатити	4	2		6
ДК6	Особливо небезпечні інфекції	4	2	4	10
ДК7	Туберкульоз	4	2	4	10
ДК9	Імунопрофілактика	4		2	6
ДК10	Протидія насильства в сім'ї	6		2	8
	Базовий та річний підсумковий контроль знань			4	4
	Державна атестація включаючи і комп'ютерний контроль				
Загалом		48	278	142	468

Практична частина

№	Назва навчальної програми	Назва відділення (установи)	Загальний обсяг (год./тижд.)	Кількість годин
7	Невідкладна урологія	Урологічне відділення	78 (2 тижд.)	78
10	Планова абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає планову хірургічну допомогу	912 (23 тижд.)	312
11	Торакальна хірургія	Торакальне відділення	156 (4 тижд.)	156
12	Проктологія	Проктологічне відділення	156 (4 тижд.)	156
13	Серцево-судинна хірургія	Відділення серцево-судинної хірургії	312 (8 тижд.)	183
14	Невідкладна абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає невідкладну хірургічну допомогу	1092 (28 тижд.)	351
15	Підсумковий контроль		36	12
16	Разом		3744 (96 тижд.)	1248

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для лікарів-інтернів третього року навчання.

Навчання (освітня частина) - 3 місяці (вересень – листопад) - 468 годин.

Навчання на базі стажування (практична частина) - 8 місяців (серпень, грудень - червень) – 1248 годин.

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин			
		Лекції	Практика	Семінари	Разом
Обов'язкові компоненти					
Цикли дисциплін професійної підготовки					
ОК3	Абдомінальна хірургія	10	260	22	292
ОК5.	Хірургічні захворювання ендокринних органів	4	16	16	36
ОК6.	Хірургічні захворювання судин	12	24	18	54
ПП10	Трансплантологія	4	16	16	36
ПП12.	Хірургія серця та магістральних судин		6	10	16
Разом		42	304	112	458
	Базовий та річний підсумковий контроль знань			4	4
	Державна атестація включаючи і комп'ютерний контроль			6	6
Загалом		42	304	122	468

Практична частина

№	Назва навчальної програми	Назва відділення (установи)	Загальний обсяг (год./тижд.)	Кількість годин
7	Невідкладна урологія	Урологічне відділення	78 (2 тижд.)	78
10	Планова абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає планову хірургічну допомогу	912 (23 тижд.)	312
11	Торакальна хірургія	Торакальне відділення	156 (4 тижд.)	156
12	Проктологія	Проктологічне відділення	156 (4 тижд.)	156
13	Серцево-судинна хірургія	Відділення серцево-судинної хірургії	312 (8 тижд.)	183
14	Невідкладна абдомінальна хірургія	Хірургічне відділення, яке надає невідкладну хірургічну допомогу	1092 (28 тижд.)	351
15	Підсумковий контроль		36	12
16	Разом		3744 (96 тижд.)	1248

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК/КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Практичні навички		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Венепункція. Венесекція	С
2	Визначення групи крові	С
3	Переливання компонентів крові та її замінників	С
4	Інфузія сольових, колоїдних, плазмозамінних розчинів, харчових речовин	С
5	Визначення групи та резус-приналежності крові	С
6	Визначення венозного тиску	С
7	Місцеве знеболення	С
8	Блокади при переломах ребер	В
9	Регіональна анестезія	С
10	Зондове годування хворих	С
11	Промивання шлунка, аспірація шлункового вмісту	С
12	Введення зонда Блекмора	В
13	Перидуральна анестезія	А
14	Інтубація трахеї	А
15	Звільнення дихальних шляхів від сторонніх тіл. Штучне дихання	В
16	Допоміжне дихання. Штучна вентиляція легенів	А
17	Закритий масаж серця	В
18	Трахеостомія	В
19	Пункція трахеї і мікроіригація бронхіального дерева	С
20	Коніотомія	С
21	Катетеризація і промивання сечового міхура	С
22	Новокаїнова блокада сім'яного канатика	С
23	Спинномозкова пункція	А
24	Прямий масаж серця	А
25	Дефібриляція серця	В
26	Пункція серця	В
27	Катетеризація центральних і периферичних вен	В

	Абдомінальна хірургія	
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань органів черевної порожнини	
	Знання	Уміння
	1. Хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки. 2. Метаболічний синдром. 3. Гостра непрохідність кишок. 4. Тромбоз і емболія судин брижі кишок. 5. Гострий апендицит. 6. Хірургічні захворювання тонкої кишки. 7. Хірургічні захворювання печінки. 8. Хірургічні захворювання жовчних шляхів. 9. Хірургічні захворювання селезінки. 10. Захворювання підшлункової залози. 11. Грижі живота. 12. Травма живота.	1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки та їх ускладнення та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати метаболічний синдром та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати кишкову непрохідність та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати гострий мезентеріальний тромбоз та визначати лікувальну тактику. 5. Вміти діагностувати гострий апендицит та його ускладнення та визначати лікувальну тактику. 6. Вміти діагностувати хірургічні захворювання тонкої кишки та визначати лікувальну тактику. 7. Вміти діагностувати хірургічні захворювання печінки та визначати лікувальну тактику. 8. Вміти діагностувати хірургічні захворювання жовчних шляхів та їх ускладнення, визначати лікувальну тактику. 9. Вміти діагностувати хірургічні захворювання селезінки та визначати лікувальну тактику. 10. Вміти діагностувати захворювання підшлункової залози та визначати лікувальну тактику. 11. Вміти діагностувати грижі живота та визначати лікувальну тактику 12. Вміти діагностувати травму живота та визначати лікувальну тактику.

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пункція черевної порожнини	В
2	Лапароцентез. Діагностичний перитонеальний лаваж	С
3	Апендектомія	С
4	Лапароскопічна апендектомія	В
5	Гастро-, дуоденотомія, висічення, екстеріоризація виразки	С
6	Операції при защемлених грижах	В
7	Ентеротомія	С
8	Резекція кишки	В
9	Ілеотрансверзостомія	В
10	Гастротомія. Прошивання варикозно-розширених венкардіального відділу стравоходу	А
11	Цеко-, трансверзо-, сигмостомія	В
12	Інтубація кишок	В
13	Роз'єднання зрощень при спайковій кишковій непрохідності Лапароскопічний адгезіолізис	В
14	Лапаротомія при перитонітах, дренажування черевної порожнини	С
15	Інтраперитонеальний лаваж	В
16	Лапароскопічна холецистектомія	В
17	Холедохотомія і холедохостомія	А
18	Накладання білідигестивних анастомозів	А
19	Дуоденотомія, папілотомія, папілопластика	А
20	Дренажування сальникової сумки при панкреатитах	В
21	Секвестректомія, резекція хвоста підшлункової залози	А
22	Дренажування заочеревинного простору включаючи пункцій непід УЗД контролем	А
23	Операція при кістах підшлункової залози: марсупілізація, внутрішнє дренажування	А
24	Резекція шлунка за Більрот І	В
25	Резекція шлунка за Більрот ІІ	В

26	Селективна проксимальна ваготомія	В
27	Операції при пупкових грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
28	Операції при грижах білої лінії живота включаючи лапароскопічну герніопластику	В
29	Операції при пахвинних грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
30	Операції при стегнових грижах	В
31	Операції при післяопераційних грижах включаючи лапароскопічну герніопластику	В
32	Спленектомія	В
33	Зашивання рани печінки	В
34	Зашивання ушкоджень кишок	В
35	Проксимальна резекція шлунка	А
36	Гастректомія	А
37	Гастротомія	А
38	Гастроентеростомія	А
39	Оглядова рентгеноскопія живота	А
40	Рентгеноскопія шлунково-кишкового тракту	А
41	Ультрасонографічне обстеження органів черевної порожнини та заочеревинного простору	А
42	Комп'ютерне обстеження органів черевної порожнини та заочеревинного простору	А
43	Фіброгастродуоденоскопія	В
44	Холецистостомія	А
45	Фістулографія і фістулоскопія	В
46	Відеолапароскопічна холецистектомія	А
Проктологія		
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань ободової та прямої кишки	
Знання		Уміння
1. Захворювання і травми прямої кишки та заднього проходу. 2. Захворювання ободової кишки		1. Вміти діагностувати захворювання і травми прямої кишки та заднього проходу та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати захворювання ободової кишки та визначати лікувальну тактику.

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пальцеве дослідження прямої кишки	С
2	Аноскопія	С
3	Ректороманоскопія	В
4	Фіброколоноскопія	А
5	Операції при геморої	В
6	Вскриття гострого парапроктиту	С
7	Висічення тріщини заднього проходу	В
8	Видалення кісти куприка	В
9	Видалення епітеліальних куприкових ходів «пілонідальна хвороба»	В
10	Правобічна і лівобічна геміколектомії. Резекція поперечно-ободової кишки	А
11	Резекція сигмоподібної кишки	А
12	Операція Гартмана	В
13	Висока передня резекція прямої кишки	А
14	Черевно-анальна резекція прямої кишки	А
15	Екстирпація прямої кишки	А
Хірургічні захворювання ендокринних органів		
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань ендокринних органів.	
Знання		Уміння
1. Хірургічне лікування захворювань щитоподібної та паращитоподібних залоз. 2. Хірургічне лікування захворювань інсулярного апарату підшлункової залози. 3. Хірургічне лікування захворювань наднирників.		1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання щитоподібної та паращитоподібних залоз та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати хірургічні захворювання інсулярного апарату підшлункової залози та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати хірургічні захворювання наднирників та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Субтотальна резекція щитоподібної залози.	А
2	Тироїдектомія.	А
3	Гемітироїдектомія.	А
4	Ампутація I пальця стопи.	С

5	Аутодермопластика	С
6	Ампутація нижньої кінцівки	В
Хірургічні захворювання судин		
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування хірургічних захворювань судин.	
Знання		Уміння
1. Захворювання венозної системи. 2. Захворювання артеріальної системи. 3. Ушкодження кровоносних судин. 4. Захворювання лімфатичної системи кінцівок.		1. Вміти діагностувати хірургічні захворювання венозної системи та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати хірургічні захворювання артеріальної системи та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати ушкодження кровоносних судин та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати захворювання лімфатичної системи кінцівок та визначати лікувальну тактику.
Практичні навички		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Операції при варикозному розширенні вен нижньої кінцівки: Маделунга, Нарата, Бебкока, Кляппа Операція Лінтона-Кокета	В
2	Ендовенозна лазерна абляція та радіочастотна абляція вен нижніх кінцівок	С
3	Ультрасонографія судин нижніх кінцівок	А
4	Реовазографія	В
5	Капіляроскопія	С
6	Флебографія	А
7	Автовенозні шунтуючі операції на артеріях нижніх кінцівок	А
8	Накладання джгута	С
9	Наладання судинного шва	А
Гнійні хірургічні захворювання		
Навчальна мета	Вивчити етіологію, патогенез, діагностику та лікування гнійних хірургічних захворювань.	
Знання		Уміння

1. Загальні дані про рани. Особливості і класифікація ран. Первинна хірургічна обробка рани. Рання, відтермінована, пізня хірургічна обробка рани. Загоєння рани: первинне, вторинне. 2. Гнійні захворювання кісток (остеомиєліти), суглобів (артрити) і слизових сумок (бурсити) 3. Дегенеративні і дистрофічні захворювання суглобів і хребта. Деформації опорно-рухового апарату 4. Госпітальна інфекція та її профілактика 5. Гнійна рана. 6. Місцеві гнійні запальні процеси. 7. Сепсис. 8. Перитоніт і залишкові гнійники черевної порожнини. 9. Специфічні інфекції.	1. Вміти діагностувати, провести обробку рани та визначати лікувальну тактику. 2. Вміти діагностувати гнійні захворювання кісток (остеомиєліти), суглобів (артрити) і слизових сумок (бурсити) та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати дегенеративні і дистрофічні захворювання суглобів і хребта та визначати лікувальну тактику. 4. Вміти діагностувати госпітальну інфекцію та проводити профілактику. 5. Вміти діагностувати гнійні рани та визначати лікувальну тактику. 6. Вміти діагностувати місцеві гнійні запальні процеси та визначати лікувальну тактику. 7. Вміти діагностувати сепсис та визначати лікувальну тактику. 8. Вміти діагностувати перитоніт і залишкові гнійники черевної порожнини та визначати лікувальну тактику. 9. Вміти діагностувати специфічні інфекції та визначати лікувальну тактику.
---	--

Практичні навички

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Пункція колінного суглоба	С
2	Первинна хірургічна обробка ран м'яких тканин	С
3	Секвестректомія	В
4	Операції при бурситах	В
5	Пункційне дренування періапендикулярного абсцесу під контролем УЗД	В
6	Розкриття міжпетлевих абсцесів	С
7	Розкриття абсцесу Дугласового простору	В
8	Розкриття піддіафрагмального абсцесу	В
9	Пункція абсцесів черевної порожнини під УЗД контролем	А
Амбулаторна хірургія		
Навчальна мета Вивчити організацію амбулаторної хірургічної допомоги,		

хірургічне лікування Гнійних та негнійних захворювань шкіри та підшкірної клітковини.		
Знання		Уміння
1. Організація амбулаторної хірургічної допомоги. 2. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини. 3. Негнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини.		1. Освоїти правові нормативи діяльності хірурга в поліклініці, диспансерний огляд, експертизу тимчасової непрацездатності хірургічних хворих. 2. Вміти діагностувати гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини та визначати лікувальну тактику. 3. Вміти діагностувати негнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини.
Практичні навички		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Розкриття карбункулів, гідраденітів	С
2	Розкриття абсцесів	С
3	Операції при підшкірному, шкірному панариціях, пароніхії	С
4	Операції при сухожилковому і кістковому панариціях	С
5	Розкриття гнійників кисті	С
6	Видалення доброякісних пухлин м'яких тканин (ліпом, фібром)	С
7	Видалення доброякісних пухлиноподібних утворів м'яких тканин (атером, гігром)	С
8	Видалення сторонніх тіл з м'яких тканин	С
9	Місцеве знеболення при гнійних захворюваннях кисті	С
10	Пункція абсцесів підшкірної клітковини	С

IV. ОЦІНЮВАННЯ

Контрольні заходи є обов'язковою формою організації освітнього процесу, необхідним елементом зворотного зв'язку під час навчання для визначення відповідності рівня набутих здобувачами програмних результатів навчання.

Контрольні заходи мають бути спрямовані на забезпечення своєчасного коригування освітнього процесу.

Оцінювання проводиться за такими формами:

- Формативне – письмові/усні коментарі та настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення здобувачів до оцінювання роботи один одного.
- Сумативне – заліки, диференційовані заліки, письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів, тестування, захист звітів з практики.
- Ведення щоденника практичних знань – як форма обліку засвоєних компетенцій та вмінь необхідних для здобуття спеціальності (в електронній формі).
- MiniCEX (Mini-Clinical Evaluation Exercise) – малі вправи з клінічної оцінки.
- CbD (Case-Based Discussion) – обговорення клінічних випадків.
- ACAT (Acute Care Assessment Tool) – оцінювання невідкладної допомоги.
- HAT (Handover Assessment Tool) – оцінювання передачі повноважень.
- LEADER (Leader case-based discussion) – обговорення клінічних випадків з урахуванням питання субординації, роботи лідера.
- DOC (Discussion Of Documentation) - обговорення документації.
- ePaed MSF (Multisource Feedback) – зворотній зв'язок від декількох джерел.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, академічної доброчесності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувачів освіти.

Методи контролю (проміжний контроль у формі тестових завдань, реферати)

Методи оцінювання результатів навчання

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями:

присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції.

Максимальна кількість балів при оцінювання знань здобувачів у процесі *практичного заняття* виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;
- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;
- у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння формулами та математичними методами, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *написання поточних проміжних контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Максимальна кількість балів під час оцінюванні знань здобувачів у процесі *написання контрольних робіт* виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Максимальна кількість балів під час оцінювання знань здобувачів у процесі *контрольного заходу* виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Максимальна кількість балів під час оцінюванні *рефератів та презентацій за визначеними темами* виставляється відповідно до критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У наслідок невиконання окремих критеріїв із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачеві, може бути знижена:

- за неповну відповідь – 0,5 бала;
- за кожную неправильну відповідь – 0,5 бала;
- за невчасне виконання індивідуальної роботи – 0,5 бала;
- за недостовірність поданої інформації – 0,5 бала;
- за недостатнє розкриття теми – 0,5 бала;
- за відсутність посилань на літературні джерела – 0,5 бала.

Результати поточного контролю знань здобувачів (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у кінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і проставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять здобувачів». Кількість балів за результатами оцінювання під час заняття записуються в стовпчик, у якому відмічається присутність здобувачів на занятті; кількість балів за результатами самостійної роботи (за виконання домашніх чи індивідуальних завдань) – у стовпчику поряд.

Критерії переведення балів у державну оцінку

Фактична кількість балів, отримана здобувачем за результатами поточного контролю та підсумками контрольного заходу, переводиться в державну оцінку за такими критеріями:

- A** – оцінка „відмінно” (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв’язку й розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- BC** – оцінка „добре” (89-75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;
- DE** – оцінка „задовільно” (60-74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;
- FX** – оцінка „незадовільно” з можливістю повторного складання екзамену (26-59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- F** – оцінка „незадовільно” з обов’язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

Сумарна підсумкова оцінка, яку здобувач може отримати за результатами семестрового контролю, складається з кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю знань під час семестру, та кількості балів, отриманих під час контрольного заходу.

Результати підсумкових заходів оцінюються за 100-бальною шкалою з подальшою трансформацією в державну оцінку відповідно до шкали оцінювання (національної та ECTS).

Оцінювання результатів здійснюється за кредитно-модульною системою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100 балів	відмінно
89 – 75 балів	добре

60 – 74 балів	задовільно
6 – 59 балів	незадовільно
0 – 25 балів	неприйнято

Атестація

До атестації для визначення знань та практичних навиків з присвоєнням кваліфікації лікар-спеціаліст допускаються особи, які склали державний ліцензійний іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», що здійснюється представниками Центра тестування при МОЗ України, а також повністю виконали навчальний план і програму та пройшли підсумковий контроль за попередній час навчання.

До основних завдань контролю знань належать:

- підвищення мотивації здобувачів освіти до систематичної активної роботи впродовж навчання, переорієнтація їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь і навичок;
- систематизація знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року;
- недопущення розриву між завданнями, що виносяться для контролю і програмою дисципліни;
- відкритість контролю: ознайомлення здобувачів освіти на початку вивчення дисципліни з формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;
- подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань, що забезпечується комплексним підходом до складання контрольних завдань та підсумкових контролів із застосуванням комп'ютерного тестування;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів освіти, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності роботи викладацького складу.

Під час навчання здобувачів післядипломної освіти в ДУ «НІССХ імені М. М. Амосова НАМН України» згідно «Положення про інтернатуру» (наказ МОЗ № 1254 від 22.06.2021 року) проводяться такі види контролю:

- вхідний (співбесіда, тестування);
- поточний та проміжний (контрольні роботи, реферати, співбесіди, перевірки професійної практичної підготовки, заліки);
- підсумковий - державна атестація.

Вхідний контроль є первинною формою контролю знань здобувача,

забезпечується пакетом тестових завдань та складається з 2 блоків: теоретичного та практичного.

Поточний та проміжний контроль спрямований на визначення рівня знань та вмінь здобувача освіти щодо засвоєння навчальної програми (циклу) та може здійснюватися у форматі тестування, оцінки виконання практичних робіт та участі у семінарах (дискусіях), майстер-класах, ділових іграх, розборі практичних кейсів тощо.

Підсумковий контроль знань, умінь і навичок, набутих здобувачем у процесі навчання за програмою післядипломної освіти, здійснюється відповідно до чинних нормативно-правових актів у формі державної атестації.

Атестація лікарів-інтернів для визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» з видачою відповідного сертифіката включає: ліцензійний інтегрований іспит «Крок-3», оцінку вмінь та володіння практичними навичками, співбесіда зі спеціальності.

Оволодіння практичними навичками перевіряється шляхом виконання лікарем-інтерном трьох пакетів практичних завдань та ситуаційних задач відповідно до Програми навчання в інтернатурі. Зміст іспиту базується на визначеному програмою підготовки лікаря-інтерна переліку практичних навичок та умінь, якими повинен оволодіти лікар-спеціаліст відповідної спеціальності, та їх необхідної кількості (повторюваності для оволодіння. Для проведення іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями залучають реальних, стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуаційні завдання, з урахуванням особливостей кожної конкретної спеціальності. При негативному результаті іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями лікар-інтерн вважається таким, що не засвоїв вміння і не оволодів практичними навичками, передбаченими програмою підготовки в інтернатурі, та відповідно вважається неатестованим. Можливість повторного складання іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями не передбачено.

Практичний екзамен, результати якого оцінюються за шкалою від «А» до «С»:

А: Знає, описує ...

В: Виконує, керує, демонструє під наглядом.

С: Виконує, керує, демонструє самостійно.

Співбесіда, як форма підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми

інтернатури проводиться з кожним лікарем-інтерном за білетною методикою. За результатами співбесіди з урахуванням оцінок попередніх етапів приймається рішення про рівень підготовки лікаря-інтерна.

Лікарі-інтерни, які виконали програму і успішно склали усі види контролю, де проводиться підготовка лікарів-інтернів (освітня частина), оформляється та видається сертифікат лікаря-спеціаліста. Рішення приймається відкритим голосуванням. При рівній кількості голосів вирішальним є голос Голови державної атестаційної комісії. Результати атестації доводяться до відома лікарів-інтернів одразу ж після закінчення засідання комісії.

Рішення комісії, відповідно до якого особі відмовлено у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» з відповідної лікарської спеціальності, може бути оскаржене в установленому законодавством порядку.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРИМІРНА ПРОГРАМА, РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» Наказ МОЗ України від 29 березня 2002 року № 117.
3. Постанова Кабінету міністрів України №762 від 07 липня 2021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»
4. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України №1254 від 22.06.2021 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за №1081/36/36703)
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
7. Амбулаторна хірургія / Коржик Н.П., Миронюк О.М. –К.: Книга Плюс, 2010. –264 с.
8. Амбулаторна хірургія: посіб. для лікарів заг. практики / В. М. Ждан, М. В. Ткаченко, М. І. Кравців; Вищ. держ. навч. закл. України "Укр. мед. стоматол. акад.". - Полтава: АСМІ, 2018. - 204 с.: табл., мал.
9. Аноректальная хирургия: профилактика и лечение осложнений / Марио Пескатори [пер. с англ. А. Лангнера]. — Москва: Олимп–Бизнес, 2019. — 264 с.
10. Бойова травма серця, грудної аорти та магістральних судин кінцівок: посібник / В. В. Лазоришинець [та ін.]; ред. В. І. Цимбалюк; Тернопільський національний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України. - Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2019. - 428 с.
11. Видеоэндоскопическая диагностика и минимально инвазивная хирургия холелитиаза / ред. М.Е. Ничитайло. – К.: ВСИ "Медицина", 2013. – 296 с.
12. Воєнно-польова хірургія: [практ. і навч. посібник] / Я. Л. Заруцький [та ін.]; ред. д-ра мед. наук проф. Я. Л. Заруцького, д-ра мед. наук проф. В. Я. Білого. - Київ: Фенікс, 2018. - 544 с.: рис., табл.
13. Воєнно-польова хірургія: підручник / Заруцький Я. Л. [та ін.]; ред. д-ра мед. наук, проф. Я. Л. Заруцького і акад. НАМН України, д-ра мед. наук, проф. В. М. Запорожана. - Одеса: Одес. медун-т, 2016. - 415 с.: рис.
14. Гінекологія / В. К. Ліхачов - Вінниця: Нова Книга, 2022. – 688 с.
15. Гнійно-септична хірургія. Навчальний посібник/ С.Шаповвал. – Медицина. –2019.-192с.
16. Гнойные заболевания пальцев и кисти / Горб Л. И., Зубаха А.Б., Лигоненко А.В., Черная И.А., Шумейко И.А., Стороженко А.В., Дигтярь И.И., Ярошенко Р.А.. – Полтава. -2019 - 124 с.
17. Гострі гнійні захворювання: анатомо -клінічне обґрунтування та ос - нови хірургічної допомоги: навчальний посібник для студентів медичних факультетів вищих навчальних закладів III -IV рівня акредитації та ліка - рів - інтернів за спеціальністю 222 «Медицина» / О. А. Григор'єва, А. С. Писаренко,

Е.Р. Скаковський. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 75 с

18. Декомпенсований цироз печінки / Русин В.І., Сипливий В.О., Русин А.В., Береснєв О.В., Рум'янцев К.Е.. – Ужгород, 2006. – 229с.

19. Діагностика та моніторинг ендотоксикозу у хірургічних хворих: монографія / Годлевський А.І., Саволук С.І. – Вінниця: Нова Книга, 2015. – 232 с.

20. Ендокринологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / [Боднар П.М., Фомін П.Д., Шепетько Є.М. [та ін.]; ред. проф. Боднара П.М.- вид. 3, переробл. та допов. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 480 с.

21. Ендоскопічна хірургія: навчальний посібник для студентів старших курсів медичних закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, резидентів, слухачів закладів післядипломної освіти, які готують фахівців у галузі “Охорона здоров’я” зі спеціальності “Хірургічні хвороби” / В. М. Запорожан [та ін.]; ред.: В. М. Запорожан, В. В. Грубнік. - Київ: ВСВ "Медицина", 2019. - 592 с.

22. Еталони практичних навичок зі спеціальності «Хірургія»: навчальний посібник / Бобров О. Є., Паламарчук В. І., Тураєв П. І., Гвоздяк М. М., Мендель М. А. – К., видавничий дім «Асканія», 2011 – 157с.

23. Загальна хірургія з клінічною психологією: підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівня акредитації / О. Є. Каніковський [та ін.]; ред. О. Є. Каніковського [та ін.]. - Вінниця: Рогальська І. О., 2015. - 589 с.: іл., табл.

24. Загальна хірургія: [підруч. для студентів ВНЗ] / [В. П. Андрущенко та ін.]; ред. проф.: Я. С. Березницького [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця: Нова Книга, 2020. - 342 с.: рис., табл. - (Національний підручник).

25. Загальна хірургія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / М. Д. Желіба [та ін.]; ред. М. Д. Желіба. - 2-е вид., виправ. - Київ: ВСВ "Медицина", 2016. - 448 с.

26. Загальна хірургія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів - медичних університетів, інститутів й академій / С. Д. Хіміч [та ін.]; ред.: С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба. - 3-е вид., виправ. і доп. - Київ: ВСВ "Медицина", 2018. - 608 с.

27. Загальна хірургія: підручник / П. О. Герасимчук [та ін.]; ред. П. О. Герасимчук; Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. - Тернопіль: ТНМУ "Укрмедкнига", 2020. - 696 с.: іл.

28. Загальна хірургія: підручник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України / В. П. Андрущенко [та ін.]; ред. Я. С. Березницький [та ін.]. - Вінниця: Нова Книга, 2018. - 344 с.: іл. Ходос, В.С. Горбовець, М.І. Музь, Р.А. Герашенко. – Київ – Вінниця: ПП Балук І.Б. – 2020. – 146 с.

29. Кваліфікація порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини: метод. рек. / [О. В. Процюк, Д. О. Алексєєва-Процюк]. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2018. – 55 с.

30. Керівництво з воєнно-польової терапії (спеціальна частина) / Г.В. Мясников. – К., 2015. – 256 с.

31. Кисты и кистозные опухоли поджелудочной железы / Ничитайло М., Снопко Ю., Булик И. - К.: ЧАО Полиграфкнига, 2012. – 544 с.

32. Клінічна трансфузіологія. Частина IV. Нормативно-правові аспекти гемо трансфузіології / ред. Польового В.П., Левченко О.М., Малигон О.І., Загороднього В.В. //Одеса: Медуніверситет, -2017. -338 с.

33. Клінічна доплерівська ультрасонографія / За. ред. Пола Л. Алана та ін. / пер. з англ. – Львів: Медицина світу, 2007. – 374 с.

34. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: підручник /Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В., Корольова Н.Д., Кучанська Г.Б., Новицький Н.О. - К.: «Медицина», 2011. – 526 с.

35. Методи консервативної та хірургічної реабілітації у постраждалих з наслідками опіків: Навчальний посібник / Г.П. Козинець, Ю.М. Васильчук, В.Д. Пінчук [та ін.] – Київ, СП «Інтертехнодрук Поліграфсервіс», 2010. – 100 с.

36. Методичні вказівки до практичних занять з хірургії (модуль 8): Навчальний посібник / Безродний Б.Г., Колосович І.В., Короткий В.М. [та ін.]; ред. Б. Г. Безродного- К.: ВПЦ «Експрес», 2017. - 614 с.

37. Мініінвазивна хірургія ускладнених форм гострого калькульозного холециститу: автореф. дис. ... д-ра мед. наук: 14.01.03 / Коломійцев Василь Іванович; Нац. акад. мед. наук України, ДУ "Нац. ін-т хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова". - Київ, 2015. - 40 с.: табл.

38. Наказ МОЗ України від 30.09.2013 р. № 838 «Про систему комбустіологічної допомоги в Україні».

39. Невідкладна військова хірургія. / пер. з англ. –Київ, Наш Формат, 2015. – 568 с.

40. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник / К. М. Бобак, А. І. Бобак, В. В. Киретів, О. М. Парійчук, І. В. Сарахман, І. І. Романишин, Л. Б. Бандрівський, О. С. Брунарьська; ред. Л. М. Ковальчука.— К.: ВСВ «Медицина», 2017.— 560 с.

41. Неотложная урология Руководство для врачей /Белый Л.Е. – Харьков, Мед. Информ. Агенство, 2011. – 472 с.

42. Онкологія : підручник / А. І. Шевченко, О. П. Колеснік, Н. Ф. Шевченко [та ін.] ; ред. А. І. Шевченка. –Вінниця : Нова Книга, 2020. –488 с

43. Онкологія: підручник / Ю.В. Думанський, А.І. Шевченко, І.Й. Галайчук [та ін.]; ред. Г.В. Бондаря, А.І. Шевченка, І.Й. Галайчука. —2-е вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. —520 с.

44. Оперативна хірургія і топографічна анатомія голови та шиї: баз. підруч. для студентів стоматол. ф-тів ВНЗ МОЗ України IV рівня акредитації / Півторак В. І. [та ін.]; ред. проф. Півторака В. І., проф. Проніної О. М. - Вінниця: Нова Книга, 2016. - 310 с.: іл.

45. Оперативна хірургія та топографічна анатомія: національний підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / Ю. Т. Ахтемійчук [та ін.]; ред. М. П. Ковальський. - 3-є вид., виправ. - Київ: ВСВ "Медицина", 2016. - 504 с.: 40 с. кольор. вкл.

46. Оптимізація лікування пухлин середостіння: методичні рекомендації / В. Д. Захаричев, А. В. Ганул. - Київ: [б. в.], 2016. - 28 с.

47. Перитоніт – одвічна проблема невідкладної хірургії: монографія / ред. В.П. Польового, В.В. Бойко, Р.І. Сидорчука. – Чернівці: Медуніверситет, 2012. – 376 с.

48. Післяопераційні грижі живота / Фелештинський Я.П.. – К.: ТОВ «Бізнес–Логіка» 2012. – 200 с.

49. Политравма: хирургия, травматология, анестезиология, интенсивная терапия /Фомін П.Д. [та ін.], ред. Ф.С. Глумчера, П.Д. Фоміна, Є.Г. Педаченко, В.Г. Гетьмана, Г.Г. Рощина. -К.: 2012.- 780 с.

50. Рак молочної залози у жінок: управління факторами ризику / В. В. Рудень, Д. Є. Москвяк-Лесняк. - Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. -

51. Рани: загальні поняття, діагностично-лікувальні підходи на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах : навч. посіб. : для лікарів-слухачів післядипл. освіти, лікарів-інтернів вищ. мед. навч. закл. / І. С. Зозуля, Б. І. Слонецький, М. В. Максименко, А. І. Зозуля, І. В. Вербицький; За ред. І. С. Зозуля. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2013. – 105 с.

52. Руководство по амбулаторной хирургии: учеб. пособие / ред. В. В. Скибы; Министерство здравоохранения Украины, Киев. мед. ун-т УАНМ. – К.: Агенство «Україна», 2012 – 382с.

53. Спаечный синдром / Шальков Ю.Л., Гамидов А.Н. – Харьков: Коллегиум, 2010. – 244 с.

54. Топографічна, клінічна анатомія та оперативна хірургія: зб. тест. завдань для студентів вищ. мед. закл. III - IV рівня акредитації та лікарів-інтернів за фахом 222 "Медицина" / М. А. Волошин, Е. Р. Скаковський, О. А. Григор'єва; Запоріж. держ. мед. ун-т. - Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. - 280 с. - Бібліогр.: с. 277-278.

55. Травматологія та ортопедія: підручник / О. А. Бур'янов [и др.] ; ред.: Г. Г. Голка, О. А. Бур'янов, В. Г. Климовицький ; МОЗ України. -Вінниця : Нова книга, 2019 – 132 с.

56. Трансплантологія: для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України та лікарів-інтернів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України / С. П. Кравченко, Р.В. Луценко, О. А. Шкурупій ; Укр. мед. стоматол.акад. -Полтава : УМСА, 2018. – 262 с.

57. Трахеостома: короткий опис втручання та догляду / Ю. О. СЕРЕЖКО. - Київ: [б. в.], 2016. - 28 с.

58. TNM класифікація злоякісних пухлин: методичний посібник: пер. з англ. / ред. А. І. Шевченко; пер. з англ. О. П. Колесникова [та ін.]. - Вінниця: ПП "Нова книга", 2019. - 88 с.

59. Ургентна абдомінальна хірургія. Навчальний посібник / В.І. Ляховський, І.І. Немченко, О.М. Люлька, О.П. Ковальов, О.Г. Краснов, Т.В. Городова-Андрєєва. – Полтава, ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2018. – 224с.

60. Урологія: підручник / С.П.Пасечников [та ін.]; ред. С.П.Пасечников - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 400 с.

61. Хирургия поврежденных при политравме мирного и военного времени: учебное пособие / В. Д. Шейко; ВГУЗУ «УМСА». –Полтава: ООО «АСМИ», 2015. –557 с.

62. Хірургічні хвороби: підручник /Березницький Я.С., Вільцанюк О.А., Желіба М.Д., Фомін П.Д. [та ін.] / ред. П.Д.Фоміна, професора Я.С. Березницького. - К.: ВСВ «Медицина», 2016.- 408 с.

63. Хірургічні ускладнення ін'єкційної наркоманії: проблеми та особливості лікування / І. Д. Герич, А. Г. Іфтодій, О. В. Більцан. - Львів-Чернівці: Букрек, 2016. - 488 с.: іл.

64. Хірургічні хвороби: національний підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / Я. С. Березницький [и др.]; ред.: П. Д. Фомін, Я. С. Березницький. - Київ: ВСВ "Медицина", 2016. - 408 с.: 8 с. кольор. вкл.

65. Хірургія надзвичайних ситуацій: навч. посібник / Володимир Дмитрович Шейко, Борис Пилипович Лисенко, Анатолій Леонідович Челішвілі та ін.; заг. ред. В.Д. Шейко; УМСА. -Полтава, - 2007 (РВВ УМСА). -144 с.

66. Хірургія гнійно-некротичних ускладнень за синдрому діабетичної стопи / І. Я. Дзюбановський [та ін.]; ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України". - Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2018. - 316 с.: іл.

67. Хірургія надзвичайних ситуацій: навч. посіб. / Шейко В. Д., Панасенко С. І., Челішвілі А. Л.; Укр. мед. стоматол. акад. - Полтава: Астроя, 2019. - 217 с.: рис., табл. ірургія пошкоджень. Надання екстреної медичної допомоги в центрі травми багатoproфільної лікарні: посібник / І. О. Воробей [та ін.]; ред. О. В. Мазуренка, Г. Г. Рощіна; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. - Київ: Гордон, 2018. - 154 с.: рис., табл.

68. Хірургія природженої непрохідності тонкої кишки у новонароджених дітей: монографія / Слепов О. К., Мигур М. Ю. - Київ: БАРМИ, 2021. - 255 с.: рис., табл.

69. Хірургія серцевих ушкоджень. Особливості сучасної доктрини = Хирургия сердечных повреждений. Особенности современной доктрины = Surgery of heart injuries. Feature of modern concept / В. В. Бойко [та ін.]. - Харків: Промінь, 2016. - 156 с.: іл.

70. Хірургія шийного відділу хребта: [монографія] / Є. І. Слинько, М. В. Хижняк, Ю. Є. Педаченко; ДУ "Ін-т нейрохірургії ім. А. П. Ромоданова НАМН України". - Київ: Інтерсервіс, 2019. - 463 с.: рис., табл.

71. Хірургія: в 2-х т. Т. 1.: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / С. О. Бойко [та ін.]; ред.: П. Г. Кондратенко, В. І. Русин. - Вінниця: Нова Книга, 2019. - 704 с.: іл.

72. Хірургія: навч. посіб. / О. Б. Кутовий [та ін.], ред. д-ра мед. наук, проф. О. Б. Кутового; ДЗ "Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України", Каф. хірургії №2. - Дніпропетровськ: Усик Т. Л., 2015. Ч. 1. - 2015. - 287 с.: рис., табл. України". - 2-е вид., перероб і доп. - Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2019. - 620 с.: іл.

73. Хірургія: підручник для студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації / О. М. Кіт [та ін.]; ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського". - 2-е вид., без змін. - Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. - 644 с.

74. Хірургія: підручник: в 2-х т. Т. 1: Загальна хірургія з основними видами хірургічної патології. Лікування хворого в хірургічному стаціонарі: підручник / Р. О. Сабадишин [та ін.]. - Вінниця: ПП "Нова книга", 2018. - 784 с.: рис. Хірургія: підручник: у 2 т. Т. 2: Спеціальна хірургія / Сабадишин Р. О. [та ін.]- Вінниця: Нова Книга, 2018. - 588 с.: рис.

75. Хірургія: Том 3 (книга 1) базовий підручник / Я. С.Березницький [та ін.]; ред. Я. С.Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова. - Дніпропетровськ: РВА "Дніпро - VAL", 2011. - 780 с.

76. Хірургія: Том 3 (книга 2) базовий підручник / Я.С.Березницький [та ін.]; ред. Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова. - Дніпропетровськ: РВА "Дніпро - VAL", 2011. - 782 с.

77. Холодова травма / Г.П. Козинець, В.М. Денисенко, А.В. Сотников // – Вказівки з воєнно-польової хірургії. – К.: СПД Чалчинська Н.В., 2014. – 396 с.

78. Холодова травма / Г.П. Козинець: Навчальний посібник – К.: Логос, 2013. – 156 с.

79. Beynon, J., Harris, D.A., Davies, M., Evans, M. (Eds.) Coloproctology. A Practical Guide. Springer 2017. - 338 p.

80. Clinical anatomy and operative surgery = Клінічна анатомія та

оперативна хірургія : textbook for English-speaking foreign students / O. V. Tsyhykalo. - Vinnytsia : Nova knyha, 2020. - 528 p. : fig. - Бібліогр.: с. 527.

81. Clinical Anatomy and operative surgery = Клінічна анатомія та оперативна хірургія : textbook for students of higher medical education establishments / O. M. Slobodian [et al.] ; ed. V. Yu. Yershov. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. - 504 p. : il.

82. General surgery : [пер. з укр.] / [V. P. Andriushchenko et al.] ; ed. by Bereznytsky Ya. S. [et al.] . - 2nd ed. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. - 327 p.

83. General surgery = Загальна хірургія : textbook for students of higher medical educational establishments / S. D. Khimich [et al.] ; ed.: S. D. Khimich, M. D. Zheliba. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2019. - 536 p.: il.

84. General surgery = Загальна хірургія : textbook for students of higher educational institutions / V. P. Andriushchenko [et al.] ; ed. Ya. S. Bereznytsky [et al.]. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2019. - 328 p. : il.

85. General surgery = Загальна хірургія : textbook for students of the higher medical education of the Ministry of Health of Ukraine / V. P. Andriushchenko [et al.] ; ed. Ya. S. Bereznytsky [et al.]. - 2nd ed. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. - 328 p. : il.

86. General surgery : [textbook]: [пер. з укр.] / V. P. Andriushchenko et al.; ed. by Bereznytsky Ya. S. [et al.] . - 2nd ed. - Vinnytsia: Nova Knyha, 2020. - 327 p.: fig., tab.

87. General surgery = Загальна хірургія : / V. P. Andriushchenko [et al.] ; ed. by Ya. S. Bereznytskyi, M. P. Zakharash, V. G. Mishalov, V. O. Shidlovskyi. - Vinnytsia : Nova knyha, 2019. - 327 p.

88. Sidawy, Anton N. and Perler, Bruce A., "Rutherford's Vascular Surgery and Endovascular Therapy" (2018). Faculty Bookshelf. -133 p.

89. Surgery : [textbook for students of higher med. educational institutions] / [Kateryna M. Amosova et al.] ; ed. by Bereznyts'kyu Ya. S., Zakharash M. P., Mishalov V. G. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2016. - 711 p. : fig. - (Національний підручник).

90. Surgery : [textbook for students of higher med. educational institutions] / [Kateryna M. Amosova et al.] ; ed. by Bereznyts'kyu Ya. S., Zakharash M. P., Mishalov V. G. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2016. - 711 p. : fig. - (Національний підручник).

91. Surgery = Хірургія : textbook for students of higher medical educational institutions of Ministry of Health of Ukraine / K. M. Amosova [et al.] ; ed.: Ya. S. Bereznyts'kyu, M. P. Zakharash, V. G. Mishalov. - 3rd ed. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2021. - 712 p.

92. Surgery = Хірургія : textbook for students of higher medical educational institutions of Ministry of Health of Ukraine / K. M. Amosova [et al.] ; ed.: Ya. S. Bereznyts'kyu, M. P. Zakharash, V. G. Mishalov. - 3rd ed. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2021. - 712 p. : il.

93. Topographical anatomy and operative surgery : textbook for English-speaking foreign students / O. V. Tsyhykalo. - 3rd ed. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2018. - 528 p.

94. Topographical anatomy and operative surgery Топографічна анатомія та оперативна хірургія : textbook for English-speaking foreign students / O. V. Tsyhykalo. - 3rd ed. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2018. - 528 p. : il.